

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

S. Maria de Populo, ibidem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](#)

Deiparæ imago, quæ in ejusdā domus parice depicta multis clarebat miraculis deniq; inter antiquas Cardinalium Diaconias recensetur.

S. MARIA A PALMIS.

S. Maria in Palmis si
ve in plan-
tis.

S. Maria à Palmis via Appia extra portam Cæ-
spenam, (nunc S. Sebastiani) sic dicta, à Pal-
marum multitudine, quæ ibi olim erat cum
Templo Martis, ad quod duo Pape, & marty-
res Stephanus Ldeinde Xistus II. ut illi simula-
cro sacrificarent sunt pertracti, quemadmodum
in eorū undē actis legimus apud Surium tom.
4. & Stephani quidem precibus Marris Statua
terre mortuū concidit templumque contremuit.
S. Xisto vero inde redeunti occurrit S. Laurentius,
qui ab eo de thesauris Ecclesie in pau-
peres distribuendis mandatum accepit. Hoc in
loci, quemadmodum pveretus pictura supra
templi fores indicat, Christus S. Petro Neronis
rabini fugienti occurrit, eidemq; roganti, Do-
mine quo vadis? respondit. Roman iterum cru-
cifig., atq; in lapide pedum suorum vestigia im-
pressi: unde factum est, ut Ecclesia hæc S. Ma-
ria à Plantis dicta etiam sit. S. vero Petrus intel-
lexit Christum iterum crucifigendum esse in
lervulo, quare ad martyrium fortiter subeundū
redim, lapis autem Christi Domini vestigia no-
bilissima in proximo S. Sebastiani templo pie
affervatur. Hanc historiam Ambrosius in Au-
tentium de basili. non tradendis, Gregorius in
ps. 4. penitente, & alii tradunt vide Baronium
tom. i Annal. ad annum Christi 69. Cum autem
hoc templum præ vetustate ruinam minari vi-
deretur Reginaldus Polus Cardinalis Anglus,
ne tam insignis Christi apparitionis memoria,
cum templo pariter interiret, Sacellum aliud
forma rotundum paulo superius eadem v. Ap-
pia ex aedicavit, cui nomen inditum. Domine
quo vadis. Cardinalis vero Toletus hoc ipsum
Deiparæ templum pro sua in Virginis pietate
tehinccecepit, & verum perficere, & splendo-
rificare per mortem non licuit.

S. MARIA ANNUNTIATA
extra Vrbem mænia.

S. Maria
Annun-
tiatum

S. Maria Annuntiata ad tertium ab turbe la-
pidem sub eura, & protectione sodalitatis
faeni Confalonis in via, qua à tribus fonti-

bus itur ad S. Sebastianum. Hæc satis antiqua
est, & una ex illis novem urbis Ecclesiis, quæ
pietas ergo obitū soleat. Et anno 3220. Hono-
rio III. Pontifice solemnī ritu est consecrata
plurimis in ejus altari reliquis repositis, com-
pluribus item indulgentiis eam visitantibus
concessis, quemadmodum in lapidis ibidem
expositi inscriptione legitur.

S. MARIA IN DOMINICA

S. Maria in Dominica in monte Cælio, ubi o-
lim mansio Albana, quas Tullus Hostilius
Alba eversa Albinis ad habitandum affig-
navit; sic appellatur, vel à conditrice Dominica
sive in Na-
vel à S. Cyriacæ domo, quæ ex actis S. Laurent.
erat in monte Cælio, ubi postea forte hoc tem-
plum est exstructum (Cyriaca enim larice idem
est, quod Dominica) vel quod statio ad eam sit
Dominica x. Quadr. ut hoc titulo ab aliis Dei-
paræ Templis digneatur, appellatur etiam à
Navicella propter lapidem Naviculā pro tē-
pli foribus positam, sive ad monumentum mi-
raculi, vel beneficii à Virgine in aliquo inter un-
das collati, sive ad ejusdem templi ornatiū. Hæc
inter Cardinalium Daconias præcipua fuisse
videtur, in ea enim ex Onophr. c. 3. de septem
Ecclesiis Archidiaconis Cardinalis residebat.
Eandem sua antiquitate venerabilis, & immo-
ruinæ proximam Paschalis Leuca annum Do-
mini 817. auctore Anastasio in ejus vita, amplio-
rem, meliorenq; à fundamentis renovavit, ab-
siderenq; ejus musivo opere mirificè decoravit,
eiq; multa dona obtulit: postmodum Leo X. ad-
huc Cardinalis circa annum 1510. eam teste
Blondo, brevi ruituram refecit: mox Pontifex
creatus ipsam majori splendori restituit, atque
eleganti laqueati exornavit.

S. MARIA DE POPVLO.

S. Maria de Populo sub colle Hortulorum
Religiousissimi Ordinis Emissarum S. Au-
gustini piissima ejusdem Deiparæ imagine
à S. Luca depicta, nobilitata hoc in loco subter
Nucis arbore cincta impissimi, ac celestissimi
mi Neronis, qui primus in Christianos perse-
cutionem movit, condebatur, indeq; demo-
nes tanquam ex proprio depositois, qui illac
præteribant, in sum in modū erant infesti qua-
te Paschalisi II. anno 1099. ubi hæc divinitus
Fppp 3 cogit

S. Maria de
Populo sub
colle hor-
tulorum.

Neronis
Imperator,
cineris à
demonibus
custodus in
Tyberine

*dejiciuntur Pascha.
II. PONT.*

cognovisset, indicta supplicatione ad locum accessit, Nucem praecidi, ac impios cineres in Tyberim projici iussit, aramque extenuit, quam multis in eare condutis reliquis consecravit. Gregorius IX. circa annum Domini 1227. Imaginem Deiparæ à Sancto Luca depictam ex loco, qui dicitur *Sancta Sanctorum* perlatam cum omni clero ac populo in hoc templo t. posuit. Sextus V. eidem templo titulum Cardinalium dedit, septem altaria instar Tempelatum S. Petri, & Pauli designavit, easdemque indulgentias quas habet Sancti Sebastiani templum est elatus; utque eorum commoditati, qui sepius urbis Ecclesias obeunt; consideret eis potestatem fecerit, ut loco sancti Sebastiani hanc Ecclesiam visitarent.

S. MARIA SUPER MINERVAM.

S. Maria supra Minervam sic dicta à proximo Minervæ Chalcidice delubro, quod Pompeius Magnus, auctore Plinio libro 7. capit. 26. Mithridatico bello confecto, multisque Regnis ac gentibus in Romanii Imperii ditionem redactis, ex hostiis manubibus ducavit: ejus delubri vestigia in horris coenobii sacri Ordinis Prædicatorum, quibus hoc Deiparæ templum est demandatum, adhuc cernuntur. Paulus IV. hoc Templum Cardinalium titulo insignivit. In codem Deiparæ Templo ad levam summi altaris facillum pulchre exiunctum cum religiosissima Deiparæ imagine extat, in quo florentissima, & nunquam satis laudata Rosarii sodalitas in Urbe est erecta: in ejusdemq. scaglii arca corpus reconditur S. Catharina Senensis virginis præclarissimæ ex tertio ordine Prædicatorum, cuius opera in Gregorio XI. revocando ex Galliis in urbem magno Reipublicæ Christianæ bono singulariter eluxit, de qua uberior nos in tract. de Virg. Ibidem aliud quoque facillum à Joanne Turreceremata Cardinali Ordinis Prædicatorum viro doctissimo B. Virginis Annuntiatiæ dicatur est: ubi ab eodem sodalitas est instituta, quæ compluribus pueris nubibus dorem assignat, quam summus Pontifex solemni pompa in illud templum veniente die ipso Annunciationis Beatae Virginis suis manibus eisdem distribuit.

*Tract. de
Virg. Ioanna
nes Turre-
ceremata
Cardinal.*

S. Maria in Via religiosissimi ordinis Servitum. Templi hujus, ac nominis ea fuit occasio: cum anno talibus 285 Innocentio IV. pontifici Deiparæ imago quædam in tegula depicta per imprudentiam injecta esset in puteum, qui quidem in puteus ad equum stabulum, ac prope viam publicam (unde templi nomina traxit originem) situs erat in aedibus Cardinalis Petri Capoci: nocte quædam exundantibus putei aquis, & equile ipsum inundantibus, e quo utrumque exciri famuli eam imaginem aquis supernatantem conspexere: actutum ea de re Cardinalem docent, qui magnapietate, acre reverentia Deiparæ simulacrum domi sua primo reposuit; mox Innocentius Pontificis iussum ibidem a fundamentis excitavit, aediculam, in qua imago est collocata: tandem Patres Serviti in ampliorem formam extruxerunt. Puteus vero ille intra templum concludit. Eundem in puteum conjectum est lapidis frustum ex fonte Jacob, super quem nimicrum Christus Dominus Samaritanam alloquens confederat: quocirca ad pietatis, ac fidei significacionem ea ex aqua ægroti potissimum bibunt; & festa sexta Dominica tercia Quadragesimæ, cum legitur Samaritanæ Evangelium, eo in Templo Indulgencia plenaria est posita.

VARIA IN URBE DEIPARÆ templo Sanctorum reliquiis, vel aliqua alia ratione insignia.

S. MARIA NOVA.

S. Maria Nova in foro Romano, ubi olim Solis, & Lu. & Faunum prope ruinas Temporis Pacis à Vespasiano magnificentissime foram exstructi. Ea Deiparæ Ecclesia adiunctum habet coenobium religiosissimorum Patrum montis Oliveti, in cuius horris, auctore Andrea Fulvio, extant vestigia aedicularum Andriæ & Serapidis: cumque ante a diceretur Sancta Maria Vetera, postmodum à Joanne VII. Pontifice annum Domini circiter 705. restituta, & exornata, exinde Nova appellata est, in ejussummo altari imago Deiparæ à sancta Luca coloribus expressa à Troade fiammu[m] delata pice colitut; quæ, cum templum hoc